

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) O. K., b) nezl. O. K.**, oba zastoupeni JUDr. Jiřím Burešem, advokátem se sídlem Prvního pluku 621/8a, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2017, č. j. OAM-21/ZA-ZA04-K10-2015, v řízení o kasačních stížnostech žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2018, č. j. 4 Az 65/2017 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **s e o d m í t a j í** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 8. 2018, č. j. 4 Az 65/2017 - 36, zamítl žalobu podanou žalobci (dále jen „stěžovatelé“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2017, č. j. OAM-21/ZA-ZA04-K10-2015, kterým jim nebyla prodloužena doplňková ochrana podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti tomuto rozsudku podali stěžovatelé v zákonné lhůtě kasační stížnosti z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[3] Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasačních stížností, se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnosti svým významem podstatně přesahují vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musely by být podle citovaného ustanovení odmítnuty jako nepřijatelné.

[4] Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[5] O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský (městský) soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu nebo krajský (městský) soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského (městského) soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského (městského) soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

[7] Jedná-li se o zcela obecně uplatněnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. V daném případě městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek, přičemž posuzoval relevanci stěžovateli uváděných skutečností. Z napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami byl v rámci posouzení věci městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Nejvyšší správní soud tak v přezkoumávaném rozsudku neshledal jakýkoliv deficit, jenž by měl za následek jeho nepřezkoumatelnost. Rozhodnutí žalovaného přitom vycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu v návaznosti na tvrzení stěžovatelů ve správním řízení.

[8] Pokud stěžovatelé dále namítli své ohrožení na zdraví a životě z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny, je třeba předně poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, v němž bylo k bezpečnostní situaci na Ukrajině konstatováno, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze též na další rozhodnutí, ve kterých se této problematice Nejvyšší správní soud věnoval, např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, či ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28. Situace na Ukrajině se přitom od doby, kdy byla uvedena rozhodnutí vydána, nezhoršila, spíše naopak – je všeobecně známo,

pokračování

že se konflikt nešíří do dalších jím dosud nezasazených oblastí (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018 - 39).

[9] Co se pak týče konkrétně aktuální bezpečnostní situace v Záporožské oblasti Ukrajiny, resp. její změny od roku 2015 (kdy byla stěžovatelům původně přiznána doplňková ochrana), touto otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Azs 402/2017 – 48, ve kterém jednoznačně konstatoval, že „pro prodloužení doplňkové ochrany udělené stěžovateli v březnu 2015 nebyl důvod, neboť se bezpečnostní situace v Záporožské oblasti, odkud stěžovatel pochází, změnila, a v oblasti mu nehrozí relevantní újma, která by založila důvod pro prodloužení udělené mezinárodní ochrany“. V usnesení ze dne 8. 3. 2018, č. j. 10 Azs 341/2017 – 54, na shora citované rozhodnutí Nejvyšší správní soud navázal závěrem, že „aktuální bezpečnostní situace v této oblasti Ukrajiny (tj. Záporožské oblasti) je stabilizovaná a nehrozí zde újma, která by založila důvod k udělení či případnému prodloužení doplňkové ochrany“. Poukázat je možné i na hodnocení plynoucí z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 7 Azs 169/2018 – 23: „Místem pobytu stěžovatele na území Ukrajiny bylo město Záporoží v severní části Záporožské oblasti, které není v těsné blízkosti oblasti ozbrojených střetů a není ozbrojeným konfliktem přímo dotčeno. Nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovateli hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy pro účely udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu.“ Stejně tak lze doplnit i usnesení zdejšího soudu ze dne 7. 2. 2018, č. j. 6 Azs 378/2017 – 25: „Otázkou, zda nemohou být stěžovatelé vystaveni hrozbě vážné újmy v souvislosti s místem jejich bydliště, se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Uvedl, že stěžovatelé pocházejí z města Melitopol v Záporožské oblasti, které leží přibližně 200 km od oblasti ozbrojených střetů a zhoršená bezpečnostní situace se jej vůbec netýká, jak potvrzují shromážděné zprávy UNHCR a OHCHR. Město je zároveň poměrně vzdálené i od krymsko-ukrajinské hranice. Případná zvýšená přítomnost ukrajinských vojáků či vojenské techniky nepředstavuje bezprostřední nebezpečí vážné újmy.“ Uvedené závěry jsou tedy zcela příléhavé i pro nyní projednávaný případ, přičemž poskytují jednoznačnou odpověď na rozhodnou právní otázku.

[10] Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud k výše zmíněnému dodává, že místem posledního pobytu stěžovatelů na území Ukrajiny bylo město Energodar, které se nachází v severozápadní části Záporožské oblasti. Město původu stěžovatelů tak patří v rámci daného regionu k nejbližším od kontaktní linie, jak ostatně už správně konstatoval městský soud. Nejvyššímu správnímu soudu zároveň nejsou známy ani žádné jiné relevantní informace, na jejichž základě by vyvstaly pochybnosti, že by neudělením mezinárodní ochrany (konkrétně neprodloužením doplňkové ochrany) došlo k porušení zásady *non-refoulement*.

[11] Vzhledem k učiněným závěrům se tak stala otázka týkající se možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny ve své podstatě nadbytečnou. Nejvyšší správní soud proto pouze upozorňuje na svoji konstantní judikaturu řešící tuto problematiku, a to například usnesení ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017 - 27, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 2/2016 – 33, a ze dne 15. 11. 2018, č. j. 1 Azs 188/2018 – 29. Konkrétně je pak možné uvést názor vyslovený v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 2 Azs 59/2017 – 27: „Nejvyšší správní soud pro úplnost odkazuje též na svou ustálenou judikaturu, z níž plyne, že tam, kde je to reálně možné, jsou lokální problémy řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 – 70, ze dne 8. 3. 2012, č. j. 7 Azs 3/2012 – 44, a ze dne 29. 5. 2014, č. j. 6 Azs 22/2014 - 61). (...) ...na Ukrajině existuje reálná možnost vnitřního přesídlení, když je svoboda pohybu omezena pouze ve vztahu k územím ovládaným ozbrojenými skupinami (resp. územím mimo kontrolu ukrajinské vlády). Stěžovatelka by tedy mohla, pokud by toho bylo třeba, nalézt účinnou ochranu v jiné části svého domovského státu.“

[12] Nejvyšší správní soud tak ve shodě s odkazovanou judikaturou i v nyní projednávaném případě zdůrazňuje existenci reálné, přiměřené, rozumné a smysluplné možnosti vnitřního přesídlení v rámci země jejich původu, kterou stěžovatelé nijak konkrétně nevyvrátili, když pouze uváděli „válku na Ukrajině“. Opětovně je však na tomto místě nutné zdůraznit, že situace v Záporožské oblasti (resp. mimo linii konfliktu) zůstala v zásadě klidná, jak již bylo v odůvodnění tohoto usnesení dříve konstatováno. Otázka vnitřního přesídlení je proto zcela podružná (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 - 40).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na tvrzení stěžovatelů uvedená v kasačních stížnostech, přičemž Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasačních stížností k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnosti svým významem podstatně nepřesahují vlastní zájmy stěžovatelů.

[14] Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnosti stěžovatelů za nepřijatelné, a z tohoto důvodu je odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu